

KATALOG DRUHŮ

Pažitka pobřežní

Allium schoenoprasum

Listy pažitky jsou zdrojem vitamínu C (až 100 mg ve 100 g čerstvé hmoty; většinou se množství pohybuje mezi 56 až 66 mg ve 100 g čerstvé hmoty), také obsahují provitamín A, vitamín B2, silici se sírou, minerální látky (soli vápníku, fosforu, draslíku, železa aj.). Pažitku je snadné pěstovat, možná ale nevíte, že ji můžete často potkat na jaře zplanělou na mokřích loukách, přirozeně se vyskytuje na našich vysokohorských prameništích v Krkonoších a Hrubém Jeseníku nebo v nížinách některých řek, například Labe a Vltavy.

Odkazy:

<https://abecedazahrady.dama.cz/katalog-rostlin/pazitka-pobrezni>

- povídání o pažitce, včetně tipů k pěstování na zahradě i doma

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10744345634-kouzelné-bylinky/7669-bylinky/47387-pazitka-pobrezni/>

- jeden z dílů pořadu o bylinkách

<https://www.biolib.cz/cz/taxon/id41997/>

- trocha vědy o pažitce včetně krásných fotografií a odkazů na vědecké články

Pažitka čínská

Allium tuberosum

Mezi lidmi se této rostlině přezdívá také „česnekopažitka“. Její listy sice voní po česneku, k jídlu jsou poněkud žvýkací. Čerstvé ochutnejte raději krásné bílé květy z jejího bohatého květenství, jsou mnohem jemnější. Sníst ovšem můžete také podzemní cibulky.

Odkazy:

<http://kutilzahradnik.cz/pazitka-cinska-cesnekova-pazitka/>

- nezbytné tipy k pěstování

<https://botany.cz/cs/allium-tuberosum/>

- popis rostliny od botaniků i s fotografiemi

Marulka lékařská

Calamintha nepeta

Lidové léčitelství používá marulku jako stimulant, tonikum a antiseptikum. Je doporučována při žaludečních problémech, nervových obtížích, ke zklidnění křečí, při léčbě žloutenky. Jako koření je oblíbená v Toskánsku, na půl cesty mezi mátou a saturejkou se hodí k masu, zelenině nebo do polévek. Z jejích listů můžete připravit také nasládlý čaj, který je oblíbený především v Turecku. Tato bohatě kvetoucí bylina je také dobrou pastvou pro včely.

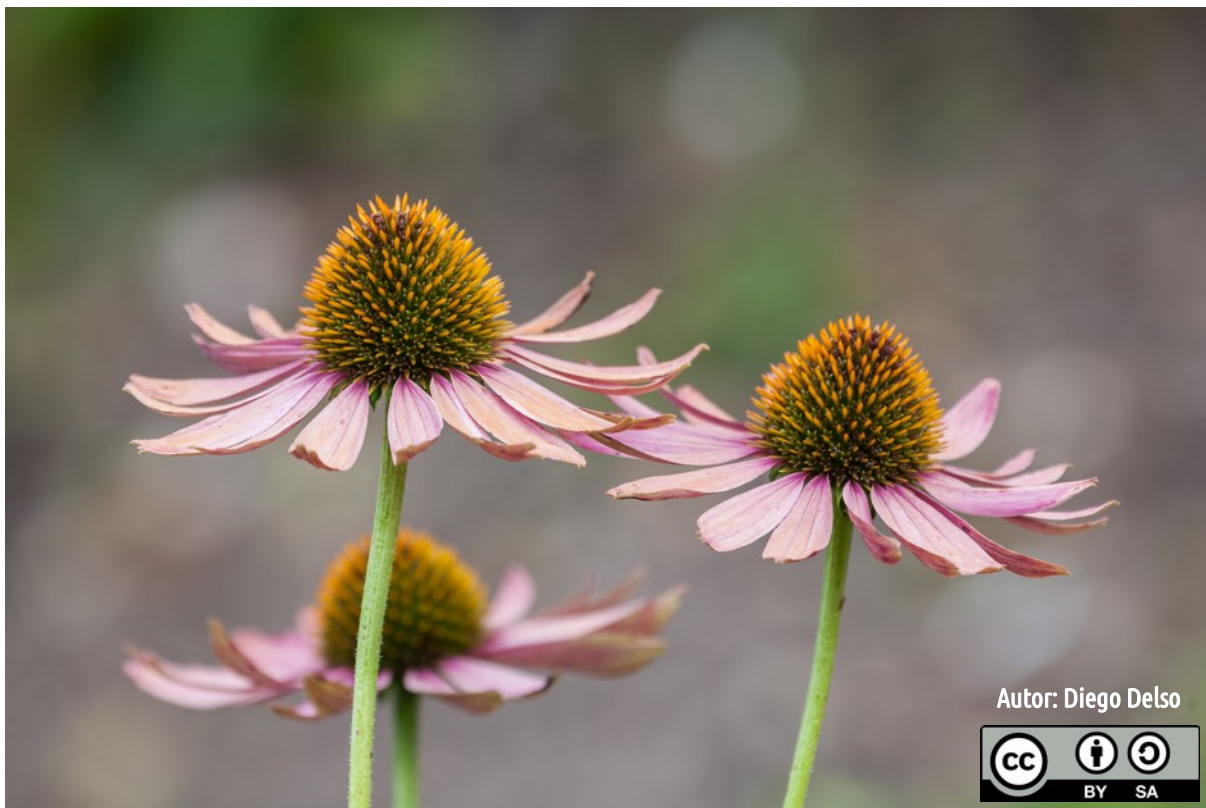
Odkazy:

<https://www.zivebylinky.cz/cz-detail-9009518182527-marulka-lekarska-calamintha-nepeta-variegata.html>

- sice povídání z e-shopu, ale výstižné pro tuto bylinku, která je doma v jižní Evropě

Třapatka nachová

Echinacea purpurea

Třapatka je původně obyvatelkou Severní Ameriky, lze i ale pěstovat na mnoha místech světa. Této rostlině je přisuzována schopnost stimulovat náš imunitní systém a proto je prospěšná při léčbě nemocí dýchacích cest a zánětlivých onemocnění. Pro svůj krásný květ je často používána jako ozdoba trvalkových záhonů.

Odkazy:

<http://ekozahrady.com/echinacea.htm>

- tu popis rostliny včetně neotřelých tipů k léčbě

<http://www.prirodnizahrada.cz/Trapatka.htm>

- zde najdete tip na výrobu léčivé tinktury

Jahodník měsíční

Fragaria 'Rujana'

Jak napovídá název, tento jahodník vás potěší kvetením a plody po celou řadu měsíců. Podobá se jahodníku lesnímu, má také drobné kvítky a krásně vonící plody. Dá se množit nejen dělením z trsů, ale také semeny. Snadno je získáte usušením zralých plodů, ze kterých pak semínka vydrolíte. Rostliny jsou vhodná podsadba kultur pod keře, stromy nebo jako lemy záhonů. Rostliny se dají využít celé, listy třeba na čaj, který má protizánětlivé účinky.

Odkazy:

<https://www.zahradkarem.cz/pestovani-mesicnich-jahod/>

- povídání o rostlině včetně návodu na pěstování

<https://www.cestyzahradou.cz/post/162713690706/%C4%8Daje-do-konvice>

- tip na čajové kytičky do konvice, jejichž základem je jahodník

Denivka citrónová

Hemerocallis citrina

Tato rostlina může být krásnou trvalou ozdobou zahrady a zároveň pastvou pro včely. Jak může napovědět její jméno, její květy se rozvinou vždy pro jeden den, nicméně doba kvetení celé rostliny je poměrně dlouhá. Jde o nenáročnou rostlinu. Listy se používaly třeba na pletení košíků nebo kabelek, hlízy v sobě obsahují poměrně silný halucinogen. Sušené a rozdrčené květy se například v Číně používají jako koření.

Odkazy:

<https://www.stoplusjednicka.cz/denni-lilie-neboli-denivky-kvetouci-zelenina-z-vychodu>

- o využití denivek nejen jako okrasných rostlin

<https://botany.cz/cs/hemerocallis-fulva/>

- povídání o denivce plavé, která u nás zplaňuje i ve volné přírodě

Levandule úzkolistá

Lavandula angustifolia

Bylinková královna, která má mnoho kultivarů a pestré využití. Používá do salátových dresinků, medu, omáček, nápojů, různých čajů a jako koření v řadě pokrmů (je součástí provensálského koření). Sušené květy levandule se vkládají do šatníku pro svou vůni a také jako odpuzovač molů. Právě typickým výrobkem z Provence je tzv. levandulová palice.

Odkazy:

<https://living.iprima.cz/bydleni/uplette-si-vonave-palicky-z-levandule-ve-stylu-provence>

- návod na výrobu levandulové palice

<https://www.herbar.eu/byliny/levandule-uzkolista>

- popis rostliny včetně jejího využití

<https://botany.cz/cs/lavandula-angustifolia/>

- botanický popis rostliny, zplanělou ji můžete potkat na jižní Moravě

Libeček lékařský

Levisticum officinale

Tato všem dobře známá bylina („to je to zelené, co babička dává do polévky“) má zajímavé léčivé účinky. Čistí celý organismus, upravuje zažívání a dokáže pomoci i při léčení dny, chorob srdce a ledvin. Je to vytrvalá rostlina, která se dá pěstovat i v květináči, pak má drobnější listy.

Odkazy:

<https://www.zahradaapriroda.cz/co-leci-libecek-lekarsky-a-jak-se-pestuje/>

- podrobný popis s tipy k pěstování včetně návodu na přípravu léků

<https://www.ifauna.cz/drubez/clanky/r/detail/8294/poklady-z-prirody-57-libecek-lekarsky/>

- rozsáhlé povídání o využití i původu rostliny

Meduňka lékařská

Mellisa officinalis

Meduňka je jednou z bylin, které bezpečně můžete podávat i dětem. Uklidňuje, snižuje napětí a napomáhá i léčbě trávicích potíží. Prospívá jí pravidelné stříhání, poté se ochotně větví a rozrůstá.

Odkazy:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10744345634-kouzelné-bylinky/7669-bylinky/22779-medunka-lekarska/>

- popis bylinky včetně využití

<https://www.zahradaapriroda.cz/medunka-lekarska-pestovani-a-vyuziti/>

- tipy k pěstování, množení, využití a výrobě léků

Máta – v druzích

Mentha sp.

Máta je velmi známou bylinou s pestrým využitím. Jako koření se přidává do mnoha jídel. Pro připomenutí – je nedílnou součástí populárního marockého čaje „touareg“. Má spoustu různých odrůd. Nedoporučuje se podávat malým dětem, může jim způsobit dokonce dušnost, dokáže ovlivnit srdeční činnost. Méně známým účinkem je také schopnost zastavit tvorbu mléka.

Odkazy:

<https://www.bylinkyprovsechny.cz/byliny-kere-stromy/byliny/115-mata-peprna-ucinky-na-zdravi-co-leci-pouziti-uzivani>

- popis léčivých účinků máty

<https://www.cajovebedynky.cz/priprava-caje/marocka-whisky-aneb-jak-pripravit-pravy-marocky-touareg/>

- návod na přípravu čaje touareg

Šanta hroznovitá

Nepeta racemosa 'Odeur Citron'

Tato rostlina je původem v Asii. Na trvalkovém záhonu dokáže vytvořit velké krásně kvetoucí trsy, které představují bohatou pastvu nejen pro včely, ale i další hmyz. Prospívá jí opakované stříhání, díky tomu vykvete i vícrát do roka. Je velmi aromatická, dá se použít jako koření nebo jako léčivý čaj pro uklidnění a proti nespavosti.

Odkazy:

<https://botany.cz/cs/nepeta-racemosa/>

- botanický popis rostliny

<http://www.zivotnistyl.cz/clanky/zahrada/2215/trvalka-sezony-2012-kvetina-kockami-milovana.html>

- druhy šanty a proč ji mají kočky rády

Dobromysl obecná

Origanum vulgare 'Compactum'

Dobromysl je velmi dobře známá jako koření pod názvem oregano. Má také celou řadu léčivých účinků, hodí se do suchých vazeb. Povzbuzuje chuť k jídlu, pomáhá při léčbě vnitřních infekcí a migrén.

Odkazy:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10744345634-kouzelné-bylinky/7669-bylinky/23397-dobromysl-obecná/>

- popis včetně využití

<https://botany.cz/cs/origanum-vulgare/>

- botanický popis rostliny

Šalvěj lékařská

Salvia officinalis 'Purpurascens'

Šalvěj je velmi zajímavá a užitečná bylina. Jako koření se užívají čerstvé nebo sušené listy. Chutnají trpce a lehce nahořkle. Ve staročeské kuchyni byla používána šalvěj lékařská stejně často jako petrželka. Šalvěj se používá též v léčitelství pro své protizánětlivé, antivirotické a antibakteriální účinky, zabraňuje průjmům. Omezuje pocení, zejména je-li nervového původu, jako např. při nočním pocení v klimaktériu nebo v pubertě. Pomáhá při žaludečních, střevních a žlučnickových potížích a nadýmání.

Odkazy:

<https://www.zahradaapriroda.cz/salvej-pestovani-a-lecive-ucinky/>

- popis druhů, využití rostliny a její pěstování

<https://www.bylinky.eu/salvej-lekarska-lecive-sametove-pohlazeni.html>

- využití šalvěje

Divizna malokvětá

Verbascum densiflorum

Tahle rostlina je nejen krásná, ale i užitečná. Jako léčivka je známá pro své protizánětlivé účinky, které se používají formou kloktadel, sirupů i ve formě tinktur.

Odkazy:

<http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=352>

- popis rostliny

<https://www.pestujemedoma.cz/clanek-moje-setkani-s-bylinkami-divizna-106>

- tipy k množení a k výrobě sirupu a čaje

Seznam keřů

Azalea 'Anneke' – azalka

Azalea 'Schneegold' – azalka

<https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C4%9Bni%C5%A1n%C3%ADk>

Hydrangea arborescens – hortenzie

Hydrangea paniculata 'Lime Light' – hortenzie

Hydrangea paniculata 'Pinky Winky' – hortenzie

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Hortenzie>

Rhododendron 'Cuningham's White' – pěnišník

Rhododendron yakushimanum 'Flava Lackblatt' nebo 'Flava' – pěnišník

Rhododendron yakushimanum 'Kalinka' (nebo jiný růžový cv.) – pěnišník

<https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C4%9Bni%C5%A1n%C3%ADk>

Vydalo Církevní gymnázium Plzeň, 2019.
www.cirkevni-gymnazium.cz